

4) پوندال بر نسبت: اردشیر بابکان
Bəzən isə sifətlərə birləşir, lakin sözün mənasını dəyişdirir :
şad- شادان (şadan)
abad- آبادان (abadan)

əbədi - جاويدان (cavidan)

5. “آنه” (ane) son şəkilçisi

Bu şəkilçi isimlərə əlavə olunaraq, onun nəyə mənsub və ya məxsus olduğunu bildirir. Məsələn:
“استادانه” (ostadane)-ustalıqla

“خصمانه” (xəsəmane)-düşməncəsinə, qərəzli

“آنه” (ane) son şəkilçisi sifətlərə də “صفات فاعل” (sefat-e faeli) birləşib, düzəltmə sifətlər əmələ gətirir. Məsələn:

عاقلانه (ağelane)-ağıllıcasına

مجدانه (mocəddane)-ciddi surətdə

Dozent Mirzə Cəfər “Грамматика персидского языка” kitabında “آنه” (ane) son şəkilçisini belə xarakterizə edir :

“آنه” (ane) для выражения подобия или способа. Например :

مردانه (mərdane)-мужественный (kişi kimi)

شاهانه (şahane)-царский (şahanə, şah kimi)

Onu da qeyd etmək lazımdır ki, “آنه” (ane) son şəkilçisi “بی” (bi) önşəkilçisi qəbul etmiş sözlərə də qoşularaq sifət əmələ gətirir. Məsələn:

بی شرمانه (bişərmane)-utanmadan, utanmazcasına

بی کرانه (bikərane)-sonsuz, nəhayətsiz

“آنه” (ane) son şəkilçisi ilə düzələn sözlər düzəltmə sifətdən əlavə zərf mənasını da verir. Məsələn:

مغرورانه (məğrurane)-qürurlu, qürurla

مخفیانه (məxfiyane, pənhane)-gizlincə

صمیمانه (səməimane)-səmimi, səmimiyyətlə və sair

“آنه” (ane) son şəkilçisi məhsuldar şəkilçilər sırasına daxildir.

6. “نده” (ənde) sonşəkilçisi

“نده” (ənde) sonşəkilçisi fars dilində “فاعل” (sefəte faeli) adlanan feli sifətlər əmələ gətirir. Bu şəkilçi fel köklərinə əlavə olunaraq, düzəltmə sifətlər yaradır. Məsələn:

خواننده (xanənde)-oxuyan

شنونده (şənəvənde)-dinləyən

گوینده (quyənde)-deyən, danışan (diktör)

“نده” (ənde) sonşəkilçisi o qədər də məhsuldar şəkilçi deyildir.

Bu şəkilçi ilə düzələn sözlərin çoxu isim mənasını ifadə edir. Məsələn:

استعمار کننده (estesmar konənde)-istismar edən, istismarçı

گوینده (quyənde)-danışan (diktör)

گیرنده (girənde)-alan, alıcı

Yuxarıdakı sözlər həm isim, həm də sifət xüsusiyyətlərinə malikdirlər.

İstifadə olunmuş ədəbiyyat

Azərbaycan dilində:

1. H.Əlizadə, N.Z.Hatəmi, Fars dili, Bakı, 1961, səh.406
2. T.Z.Rüstəmovə Fars dili, 2012, səh.113

Rus dilində:

3. Растрогуева В.С. Краткий очерк грамматики персидского языка. Персидско-русский словарь М.М.Мюллера, Москва, 1963, стр.665

Fars dilində:

4. دکتر مهرداد معین, تهران, 1362
5. دکتر مهرداد معین, جلد اول تهران 1362
6. دکتر مهرداد معین, فرهنگ شش جلدی, جلد چهارم

Summary

In the Persian language as in many world languages adjectives play an important role in linguistics. This article is about derivative adjectives, about suffixes and prefixes, forming derivative adjectives, about suffixes and prefixes, forming derivative adjectives and about their characteristics and functions. In the given article the author besides her own opinions and thoughts used and thoughts used and expressed opinions and thoughts of other orientalists of Azerbaijan, Iran and Russian.

Аннотация

В персидском языке, также как и во многих мировых языках прилагательные играют важную роль в языкознании. В этой статье говорится о прилагательные играют важную роль в языкознании. В этой статье говорится о производных прилагательных, о суффиксах и префиксах, образующих производные прилагательные и об их характеристике и функциях.

В этой статье автор помимо своих мнений и мыслей, также использовала мнения других мировых ученых-языковедов.